

Suljettu isäryhmä (määräaikainen, strukturoitu)

Ryhmän tavoite: Ryhmä tarjoaa päihteitä käyttäville isille mahdollisuuden tulla kohdatuksi ensisijaisesti isänä. Osallistuvat saavat vertaistukea samankaltaisen kokemuspohjan omaavilta ja antavat sitä itse toisille. Ryhmä vahvistaa isiä vanhempina sensitiiviseen, kannustavaan ja empaattiseen vuorovaikutukseen. Ryhmä tarjoaa kontekstin isyyteen liittyvien asioiden käsittelyyn vertaisten kanssa sellaisessa paikassa, missä se ei muutoin ole luontaista. Ryhmä on tarkoitettu kaikenikäisille ja kaikenlaisissa perhetilanteissa eläville isille. Ryhmässä käsitellään isyyteen, vanhemmuuteen, omaan lapsuuteen, päihteisiin, tunteisiin ja vuorovaikutukseen liittyviä teemoja. Osallistujat miettivät yksin ja yhdessä omia tavoitteitaan ja keinoja siihen, miten tavoitteisiin päästään. Tavoitteena on vahvistaa vanhemman itsetuntoa.

Ryhmäkertojen kuvaus: Ennen ryhmän alkua jokainen mukaan hakeutunut isä haastatellaan yksilöllisten toiveiden, tavoitteiden ja elämäntilanteen selvittämiseksi. Ennakkotiedot auttavat muotoilemaan ryhmän tapaamisten sisällöstä mahdollisimman hyvin osallistujia palvelevaa. Ryhmäkertoja on tässä mallissa kuusi, mutta niitä voi lisätä tai vähentää tarpeen mukaan. Yhden ryhmäkerran kesto on noin kaksi tuntia, joka sisältää lyhyen tauon ja kahvitarjoilun. Ryhmäprosessin alussa osallistujien kanssa laaditaan yhteiset säännöt ja luodaan yhteinen vuorovaikutteinen tila, jossa huomioidaan jokainen osallistuja. Ohjaajien on hyvä orientoitua työskentelemään sensitiivisesti, kannustavasti ja arvostavasti siten, että ryhmän dynamiikka ja tunneilmapiiri huomioidaan ja että osallistujat tuottavat vastauksia itse. Ryhmäkerroilla tehtävissä nousseet asiat voidaan kirjata fläpeille, joiden avulla on helppo viimeisellä kokoontumiskerralla käydä läpi koko prosessin tuotokset. Prosessin päätteeksi jokaiselle osallistujalle tarjotaan mahdollisuus henkilökohtaiseen loppuhaastatteluun.

Kokoontumiskertojen yhteydessä mainitut pohdintatehtävät ja isän merkitys -lomakkeet löytyvät isaerityinen.fi -sivustolta kohdasta Materiaalit.

Osallistujakohtainen alkuhaastattelu:

1. Millainen on elämäntilanteesi tällä hetkellä?
2. Kerro lapsistasi (ikä, sukupuoli, määrä)?
3. Milloin olet viimeksi tavannut lapsiasi? Kuinka usein tapaatte? Missä tapaatte?
4. Millaisia ilon aiheita ja haasteita sinulla on suhteessa lapsiin? Mistä pidät lapsissasi eniten?
5. Mitkä ovat omat tavoitteet ryhmälle? Miksi on hakeutunut ryhmään? Haluatko suhteesi tai yhteydenpitosi lapsiin jotenkin muuttuvan? Miten?
6. Mistä isyyteen, vanhemmuuteen tai lapsiin liittyvistä asioista haluaisit enemmän tietoa? Haluaisitko ryhmään jonkin tietyn alan asiantuntijavierailijoita tai kokemusasiantuntijoita?
7. Mitä asioita haluaisi ryhmässä käsiteltävän? Millaisia et haluaisi käsiteltävän?
8. Millainen on suhteesi päihteisiin? Käytätkö itse päihteitä? Millainen on päihteidenkäyttötaustasi?

Haastattelun päätteeksi voi halutessa antaa ryhmään tulevalle osallistujalle mukaan pohdintatehtävän 1: Minä vanhempana.

1. Ryhmän ensimmäinen tapaaminen: Tutustuminen ja isyyden mallit

- ✓ Laaditaan yhdessä ryhmän säännöt (fläpille)
- ✓ Tutustuminen: omasta perhetilanteesta kertominen (apuvälineenä kuvakortit ja pohdintatehtävä 1:n kysymykset), tunnekorttien avulla jaetaan myönteisiä ja kielteisiä tunteita, joita liittyy lapsi- ja perhetilanteeseen. (fläpille)
- ✓ Tulevien ryhmäkertojen teemojen läpikäyminen.
- ✓ Katsotaan isyyteen liittyviä videoklippejä (esimerkiksi Miesten vuoro -elokuvasta) ja keskustellaan isyyden moninaisuudesta ja mistä itse on saanut isän ja miehen mallin.
- ✓ Jaetaan seuraavaa kokoontumiskertaa varten mietittäväksi pohdintatehtävä 2: Miehen malli ja isäkuva.

2. Isyyden ja vanhemmuuden ilot ja haasteet:

- ✓ Pohdintatehtävän läpikäyminen: Miehen malli ja isäkuva (fläpille)
- ✓ Tärkeää tiedostaa kokemusten vaikuttavuus ja poimia sieltä hyvät kokemukset omaan isä-lapsisuhteeseen. Keskustelua aiheesta: millainen isä haluaisin itse olla?
- ✓ Mitä esteitä on vanhemmuudelle ja isyydelle? (fläpille) Ratkaistaan kohta kohdalta mitä voi itse tehdä vaikuttaakseen näihin esteisiin. Todennäköisesti tässä kohdassa päihde nousee esille moniin esteisiin vaikuttavana tekijänä. Mikäli ei nouse, ohjaaja voi nostaa sen pohdittavaksi.
- ✓ Kotiin pohdintatehtävä 3: Päihteet ja vanhemmuus.

3. Vanhemmuus ja vuorovaikutus:

- ✓ Pohdintatehtävän purkaminen: Päihteet ja vanhemmuus (fläpille).
- ✓ Miten päihteet ovat vaikuttaneet isyyteen ja vanhemmuuteen?
- ✓ Mikä on lapsen ja vanhemman välinen vuorovaikutus? Mitä se tarkoittaa? (fläpille)
- ✓ Millaisia muistoja on lapsuudesta omasta isästä? Millainen merkitys niillä on ollut?
- ✓ Isän merkitys tytölle/ isän merkitys pojalle – käydään läpi lomakkeet ja jaetaan isille.
- ✓ Kotiin pohdintatehtävä 4: Tunnepohjainen vuorovaikutus.

4. Vanhemmuus ja tunteet:

- ✓ Pohdintatehtävän läpikäyminen (fläpille)
- ✓ Tehtävä: kirjoita 2-3 positiivista asiaa jokaisesta ryhmän osallistujasta (jokaiselle oma paperi). Käydään läpi positiivinen palaute: miltä tuntui? Tiesitkö, että muut ajattelevat näin sinusta? Tavoitteena ymmärtää positiivisen palautteen merkitys omalle ja lapsen itsetunnolle.
- ✓ Mitä on kasvatus ja miten se on muuttunut omasta lapsuudesta tähän päivään? Miten sinulle on asetettu rajoja? Keskustelua aiheesta.
- ✓ Kotiin pohdintatehtävä 5: Elämäntaitojen opettaminen.

5. Kasvatus & oma jaksaminen:

- ✓ Pohdintatehtävän läpikäyminen (fläpille)
- ✓ Väittämäkortit (Pesäpuu Ry)
- ✓ Pohdintaa omista voimavaroista, väsymyksestä ja sen näkyminen isä-lapsi-suhteessa.
- ✓ Rentoutumisharjoitus
- ✓ Kotiin pohdintatehtävä 6: Tulevaisuus.

6. Tulevaisuus ja ryhmätoiminnan lopettaminen:

- ✓ Kerätään yhteen mitä isät itse ovat tuottaneet ryhmien aikana (kaikilla ryhmäkerroilla tehdyt fläpit tai fläpeistä koottu PP-esitys) – käydään läpi.
- ✓ Pohdintatehtävän purkaminen
- ✓ Päihteistä kuntoutunut kokemusasiantuntija vieraana (mikäli ei mahdollista, toivoa herättävä videoklippii, tms. korvaa tämän)
- ✓ Loppuhaastatteluista sopiminen.

Osallistujakohtainen loppuhaastattelu:

1. Millaista oli käsitellä isyyteen ja vanhemmuuteen liittyviä asioita ryhmässä?
2. Haluatko käsitellä jotain ryhmässä käsiteltyä tai siinä herännyttä asiaa yksilöllisesti?
3. Haluatko ohjausta jonkin palvelun piiriin asioiden selvittämiseksi?

”Ryhmässä on päässyt tuulettamaan ajatuksiaan, ollut mukavaa vaihtelua. Kivaa on ollut puhua myös ihan niistä arkisista asioista. Tuntuu, että yleensä äideillä on enemmän vertaistoimintaa, isillä ei niinkään. On kyllä viety isyyttä kavereidenkin kanssa keskusteluihin! Vertaisuus on ollut iso tekijä! Oma huono lapsuus ei ole este omalle hyvälle vanhemmuudelle.”

”Ryhmän ansiosta on parempi yhteys lapsen ajatusmaailmaan. Jälkeenpäin ryhmäläisten kanssa jutut kääntyy usein lapsiin. Ryhmäläisistä tuli kavereita joihin voi luottaa ja olla avoimia heidän kanssaan. Tyhjä hölynpöly on jäänyt keskustelusta pois. Vertaistuella on iso merkitys.”